

**Verslag Overlegorgaan
Nationaal Park Zuid-Kennemerland
d.d. 25 maart 2022**

Aanwezig	Afwezig
Dhr. C. Roem (voorzitter) Dhr. H. Wijkhuizen – Vice voorzitter (gemeente Bloemendaal) Dhr. R. Berkhout (gemeente Haarlem) Mevr. E. Verheij (gemeente Zandvoort) Mevr. A. Slettum (PNH) Mevr. R. Tienkamp (SBB) Dhr. A. Pander (NM) Mevr. M. Holland (PWN) Mevr. S. Greeuw (NPZK) Dhr. J. van Herk (projectleider LNV subsidie) Mevr. G. Pellinkhof (IVN, digitaal via Teams agendapunt Duintuinen en punt 4) Mevr. S. Scheffer (notulist)	Mw. S. van Wesemael (PWN) Mw. P. Schut (IVN) Dhr. B. Diepstraten (gemeente Velsen) Bijlagen Geen Kopie aan Adviescommissie NPZK

1. Opening en vaststelling agenda

Dhr. Roem opent als voorzitter de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Mevr. van Wesemael, mevrouw Schut en de heer Diepstraten zijn afwezig.
Het overleg vindt plaats op het gemeentehuis in Bloemendaal.
De agenda wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

Vertegenwoordiger Rijnland

Dhr. Roem meldt dat Bas Knapp, hoogheemraad van Rijnland, bij het volgende OO overleg aansluit.

Terugkoppeling AB - SNP

Dhr. Roem verwijst naar het meegestuurde conceptverslag van de vergadering van het algemeen bestuur van SNP. De openstelling van de vacature van voorzitter vindt nog niet plaats. Verder is gesproken over de brief aan LNV met betrekking tot de nationale parken. De secretaris van het samenwerkingsverband, Adriaan Buitink, brengt binnenkort een kennismakingsbezoek aan het NPZK. Daarnaast komt oud-voorzitter Hendrik Oosterveld voor een werkbezoek langs.

Evaluatie Nationale Parken (Twijstra & Gudde)

Dhr. Roem licht toe dat het rapport op 24 maart jl. is ontvangen. Mevr. Greeuw is aanwezig bij een LNV bijeenkomst over het rapport. In de AC wordt het rapport verder besproken en vervolgens met een nadere duiding geagendeerd voor het OO.

Europarc conferentie (mei en oktober)

Dhr. Roem is namens NPZK aanwezig bij de conferentie die na twee maal uitstel van 2 tot en met 6 mei in Oostenrijk plaatsvindt. Hij attendeert de aanwezigen op de tweede Europarc conferentie die van 2 tot en met 7 oktober 2022 in Frankrijk plaatsvindt en in het teken staat van het thema klimaatadaptatie.

Komende bezoeken

Op 4 april a.s. brengt op uitnodiging van het NPZK Christianne van der Wal, Minister voor Natuur en Stikstof, een anderhalf uur durend werkbezoek. Dit vindt in overleg met PNH plaats, omdat het onderdeel uitmaakt van een werkbezoek van de minister dat door PNH wordt georganiseerd. Gedeputeerde Esther Rommel is ook aanwezig bij het bezoek. Tijdens het bezoek dat plaatsvindt bij het bezoekerscentrum en het Wed (ook vanwege het thema balans tussen natuur en recreatie) worden de volgende punten naar voren gebracht: belang van NPZK voor MRA, stand van zaken van natuur in Nederland en het belang van de nationale parken daarbij, bezoekersspreiding om in de diverse behoeften te voorzien. Op de vraag van dhr. Roem welke suggesties de OO-leden voor het bezoek hebben, worden de volgende punten benoemd: bereid de communicatieboodschap goed voor, de integrale blik op natuur en dan als voorbeeldproject het Westelijk

Tuinbouwgebied, natuurherstel in de duinen, aanknopingspunten uit het rapport evaluatie Nationale Parken en het rapport vanuit de MRA over de toenemende recreatiedruk.
Ter afronding licht dhr. Roem toe dat pers uitgenodigd is bij het bezoek en dat het ministerie van LNV opnames maakt.

Duiding verkiezingen

De aanwezige wethouders geven een korte toelichting op de uitslag van de verkiezingen in hun gemeenten en de daarop volgende vorming van de colleges van B&W.

3. Update Projectplan op weg naar toekomstbestendig NPZK

Overall beeld van activiteiten

Dhr. Van Herk licht toe dat van de elf activiteiten uit het projectplan momenteel aan negen activiteiten wordt gewerkt. De herinrichting hoofdentree en inventarisatie cultuurhistorie staan on hold. Mevr. Holland meldt dat tijdens de volgende OO vergadering de onderzoeksleider van PWN een toelichting geeft op activiteit 9 met betrekking tot natuur en draagkracht.

Vervolgens wordt de stand van zaken van een aantal activiteiten nader toegelicht.

Vergroening Paardenhouderij

Dhr. Van Herk licht toe dat dit project betrekking heeft op bedrijven in gebieden buiten de NNN. Hierover is goede afstemming met PNH ook in verband met eenduidige communicatie. Het ontwerp dat wordt ontwikkeld is een concept dat op verschillende plekken toepasbaar is. Ten behoeve van de voorstudie wordt ten eerste contact gezocht met een paardenhouder van buiten het gebied om vervolgens een ondernemer uit het gebied erbij te betrekken. De contacten die NM en PWN hebben worden benut. Mevr. Tienkamp zorgt voor de contactgegevens in verband met de landelijke contacten van SBB met de hippische bond.

Dhr. Wijkhuizen meldt dat in de laatste raadsvergadering een motie unaniem is aangenomen met een bezwaar ten aanzien van het NNN gebied in Vogelenzang.

Westelijk Tuinbouwgebied

Dhr. Van Herk licht toe dat het gesprek is gestart met de overheden en beheerders over de integrale aanpak aan de hand van de volgende structuur: kenschets gebied, opgaven vanuit overheden en beheerders, opgaven en wensen van gebruikers, koers op hoofdlijnen. Dit heeft geleid tot een notitie waarin de ontwikkelingsrichting en het proces zijn beschreven.

De volgende stap is om met een aantal bepalende partijen uit het gebied de wensen en eisen te inventariseren. NPZK kan dit proces dat tot aan de zomer loopt, faciliteren en in de vervolgnote verwerken. Vervolgens vindt bestuurlijke vaststelling plaats en kan de aanscherping van het programma van eisen plaatsvinden. De sturing daarop met het behoud van de gezamenlijkheid van opdrachtgevers moet nog nader worden geconcretiseerd. Een voorstel hiervoor wordt voorbereid voor de volgende vergadering van het OO.

Dhr. Roem trekt op basis van de bespreking de conclusie dat deze activiteit ook onder de aandacht wordt gebracht bij het werkbezoek van de statenleden van de commissie natuur en milieu (datum wordt in april besloten). Daarnaast wordt het ook onder de aandacht gebracht tijdens het werkbezoek van de minister en blijft het een punt voor de agenda van het OO.

Mevr. Tienkamp adviseert om vanwege de opgave rondom stikstof goed in beeld te hebben welke mogelijkheden er zijn om de bronnen in het gebied zelf te minimaliseren.

Dhr. Berkhout geeft aan het van belang te vinden dat in de communicatie goed belicht wordt dat het vormgeven van het gebied vanuit gezamenlijkheid plaatsvindt. De keuze over de sturing op het proces vraagt om een strategisch perspectief op het bevorderen van eigenaarschap. Hij kan zich een rol voor Haarlem voorstellen, maar een bredere coalitie kan juist bijdragen aan een versterking van het eigenaarschap. Hij merkt tevens op dat het belangrijk is om het proces al te gaan delen met de gemeenteraden omdat uiteindelijk besluitvorming van hen gevraagd is. Mevr. Verheij merkt in aansluiting hierop op dat in de procesaanpak de formele verantwoordelijkheden nog onvoldoende belicht zijn en zij verzoekt om dat te expliciteren. Op voorstel van dhr. Berkhout wordt afgesproken dat dhr. Van Herk met de ambtelijke organisatie in gesprek gaat om dat proces uit te lijnen.

Regionaal bezoekersmanagement

Mevr. Holland licht toe dat het beter managen van bezoekersstromen ook landelijk een thema is waar vanuit SNP en het NBTC naar wordt gekeken. Met PNH is gesproken over de positie van het NPZK in de aanpak van deze regionale uitdaging. Het organiseren van een aantal workshops in de regio wordt in samenwerking

met PNH opgepakt, ook om een eigen blinde vlek te voorkomen. Daarnaast gaan de komende maanden WUR studenten aan de slag met de verschillende ingangen en het geven van meer identiteit aan de ingang passend bij de bijbehorende doelgroep. Vanuit de tbo's worden ze begeleid en in mei/juni volgt de eindpresentatie. Dhr. Roem geeft aan dat deze activiteit interessant is voor het OO om over geïnformeerd te worden en stelt voor het onderwerp voor de volgende vergadering van het OO te agenderen indien dat op de planning van de werkzaamheden aansluit.

Gebiedsfonds Zuid-Kennemerland

Voordat een besluit kan worden genomen over het al dan niet verder gaan met dit plan, stemt mevr. Holland met de contactpersonen van NM en SBB af over hoe deze ontwikkeling zich verhoudt met de interne richtlijnen van die organisaties. Omdat dit geen onderdeel was van het initiële projectplan van LNV en er derhalve geen subsidie aan verbonden is, is er geen verplichting om het plan uit te voeren. In de volgende OO vergadering wordt dit onderwerp opnieuw geagendeerd.

Duintuinen

Ten behoeve van dit punt sluit mevr. Pellinkhof digitaal bij de vergadering aan.

Dhr. Van Herk licht toe dat het gelukt is om het Hoogheemraadschap Rijnland te koppelen aan het project en daarmee het thema klimaatadaptie eraan te verbinden. Mevr. Pellinkhof licht vervolgens toe dat de campagne start in april en dat op 22 april de officiële start plaatsvindt. In 2022 is Bloemendaal de focusgemeente. Mevr. Holland licht toe dat de actie op dit project snel heeft kunnen plaatsvinden omdat het goed aansluit bij het biodiversiteitsprogramma van de gemeente Bloemendaal. Voor 2023 is het de bedoeling om ook bij de andere gemeenten de aandacht op dit project te vestigen. Het verzoek aan die gemeenten is dan ook om zo veel mogelijk bij bestaande programma's te kunnen aansluiten. Ook dit jaar kan al aandacht aan het project worden besteed, omdat dit gemeentegrens overstijgend is. Voor het goed uitrollen, is echter wel voldoende aandacht nodig.

Ter afsluiting licht mevr. Pellinkhof toe dat tijdens de volgende OO vergadering een projectvoorstel geagendeerd wordt met betrekking tot een project dat in samenwerking met WUR studenten over integrale vergroening van tuin en openbare ruimte wordt voorbereid.

4. Communicatie & Educatie

Ten behoeve van dit punt sluit mevr. Pellinkhof digitaal bij de vergadering aan. Zij licht toe dat diverse werkzaamheden zijn opgestart, waaronder de broedseizoen campagne, de ontwikkeling van de nieuwe wandelpagina, het biomimicry educatieprogramma (o.a. in reeds bestaande activiteiten wordt de slimme natuur meegenomen), de buitenles dag wedstrijd, podcast Zuid-Kennemerland en de lancering van de eerste meerdaagse trektocht bij en door het NPZK.

5. SkyTEM

Mevr. Holland licht toe dat PWN en Waternet gezamenlijk onderzoek gaan doen naar de bodem in een deel van het NPZK. De aanleiding is de grote uitdaging waar de drinkwaterbedrijven voor staan vanwege de bevolkingsgroei en de klimaatverandering. Dit leidt namelijk tot toename van de watervraag en druk op de waterbronnen. Vanuit PWN zijn verschillende handelingsperspectieven geformuleerd waarbij waterzuivering in Overveen een optie is, maar het geen doel is om water te onttrekken aan het gebied. Om de mogelijkheden van het gebied te verkennen is het belangrijk om de bodem in kaart te brengen en dat vindt via de SkyTEM methode plaats. Dit is een elektromagnetische meting vanuit een laagvliegende helikopter met een meetapparaat dat op een snelle manier de zoet/zout samenstelling kan meten. Het onderzoek neemt twee dagen vliegen in beslag verspreid over een week in september zodat ingespeeld kan worden op de weersomstandigheden.

Het onderzoek heeft impact op de natuur omdat het een schrikeffect bij dieren kan veroorzaken en geeft geluidsoverlast. De methode zelf is niet schadelijk. Preventieve maatregelen zijn nodig en communicatie is hierbij belangrijk. Op dit moment vinden de technische voorbereidingen plaats zoals de vergunningsaanvraag. De resultaten zijn eind 2022 beschikbaar.

Mevr. Verheij vraagt aandacht voor het goed informeren van de gemeenten, omdat vragen over dergelijke activiteiten als eerste daar worden gesteld. Anneke de Groot, projectleider vanuit PWN, is het aanspreekpunt voor alle communicatieadviseurs. Haar contactgegevens worden bij het verzenden van het verslag meegestuurd.

Dhr. Berkhout merkt op dat de gemeente Haarlem aan de oostkant van de stad geothermie onderzoek uitvoert en doet de suggestie om de kennis daarover te delen.

Naar aanleiding van het advies van dhr. Pander om goed af te stemmen hoe om te gaan met het effect op de integrale begrazing, licht mevr. Holland toe dat dit in de vervolgstappen wordt meegenomen evenals het organiseren van de monitoring op de daadwerkelijke onderzoeksdagen.

Tenslotte stelt mevr. Verheij de vraag of vanuit de waterbedrijven gestuurd wordt op minder watergebruik. Het valt haar op dat hier in tegenstelling tot energieverbruik veel minder aandacht voor is. Mevr. Holland geeft aan dat PWN in droge tijden gerichte campagnes in zet en dat het inderdaad een belangrijk aandachtspunt is.

6. Financiën

Mevr. Holland licht toe dat de financiering uit twee delen bestaat: het reguliere bestedingenplan en het LNV subsidiegedeelte. Voor het reguliere deel is 2021 afgesloten. Op drie onderdelen zijn voor in totaal 18.500 euro activiteiten vanwege de coronastandigheden niet uitgevoerd: deel cultuurhistorie, kwaliteitszorg vernieuwing educatieaanbod en het duinenfonds. Mevr. Greeuw legt in verband met de bijzondere coronasituatie een voorstel aan PNH voor om eenmalig de middelen dit jaar alsnog te kunnen gebruiken.

Een aantal zaken uit het reguliere bestedingenplan wordt gecombineerd met projecten op basis van de LNV subsidie, omdat die subsidie alleen van toepassing is op planvorming. De verantwoording over 2021 van deze subsidie is bijna afgerond. Er is aanzienlijk minder besteed dan verwacht, omdat met name sprake is geweest van opstarten van activiteiten waardoor de kosten voor de verdere uitwerking in 2022 verwacht worden. Vanwege de looptijd van de subsidie over drie jaar is dat geen probleem.

In het algemeen is wel merkbaar dat het moeite kost om alle plannen uit te voeren vanwege het ontbreken van menskracht. Er wordt dan ook onderzocht of door extra inhuur een versnelling kan worden gerealiseerd. Mevrouw Tienkamp adviseert om hierbij ook te denken aan de reeds bij het gebied betrokken medewerkers vanwege de aanwezige kennis en kunde en dan mogelijk andere activiteiten uit te besteden.

Dhr. Berkhout merkt op dat de gemeentelijke bijdragen een aantal jaren ongewijzigd zijn en stelt de vraag of de bijdrage toereikend is. Mevr. Holland antwoordt bevestigend en licht in aansluiting daarop toe graag met de gemeenten verder in gesprek te willen over hoe de budgetten en programma's van de gemeenten om basisscholen en vo-scholen te bereiken, de inzet van NPZK op educatie naar die doelgroepen kan versterken.

Geconstateerd wordt dat het een goed streven is om een dergelijk punt opgenomen te krijgen in de coalitie akkoorden.

7. Ontwikkelingen NPZK

Mevr. Tienkamp meldt dat volop gewerkt wordt aan de ontwikkeling van Elswout.

Dhr. Pander meldt dat dit jaar bij Koningshof en Duin en Kruidberg natuurherstelactiviteiten plaatsvinden. Er zijn ook subsidiemiddelen ontvangen om ten zuiden van het Kennemerstrand aan de slag te gaan in het duingebied. Die activiteiten worden in 2023 uitgevoerd, maar wel in 2022 -ook in communicatie- voorbereid.

Mevr. Holland licht toe dat gesprekken plaatsvinden met DGP over de voorbereiding van de Grand Prix in september. Conform de afspraak neemt het NPZK geen positie in, maar is ieder vanuit de eigen rol in overleg. De afstemming verloopt voorspoedig. Dhr. Roem doet de suggestie om in oktober Erik Lievers namens DGP voor een update uit te nodigen.

Dhr. Wijkhuizen meldt dat in het college van B&W de monumentale status van de Atlantikwall is besloten. De eigenaren van terreinen kunnen nu bezwaren indienen. Dit is vooral van toepassing op NM en PWN.

Daarnaast geeft hij aan dat eerder aan Ilse Zaal is geopperd om met een afvaardiging op bezoek te gaan bij het algemeen bestuur van het recreatieschap Spaarnwoude. Hij heeft geen terugkoppeling hierover gehad. Dhr. Berkhout biedt vanuit zijn rol als lid van het bestuur aan om dit signaal te bespreken met de programmamanager van het recreatieschap waarna via de reguliere lijnen dit alsnog in gang kan worden gezet.

8. Verslagen

Het verslag van 3 december 2021 wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

Het conceptverslag van de adviescommissie van 16 maart 2022 wordt ter kennisgeving aangenomen.

9. Rondvraag en afsluiting

Mevr. Greeuw meldt dat het OO van 7 oktober wordt verzet in verband met de Europarcs conferentie die op datzelfde moment plaatsvindt.

Dhr. Roem sluit de vergadering onder dankzegging van eenieders inbreng.

Het volgende OO-overleg vindt op 8 juli 2022 plaats in het bezoekerscentrum De Kennemerduinen in Overveen.